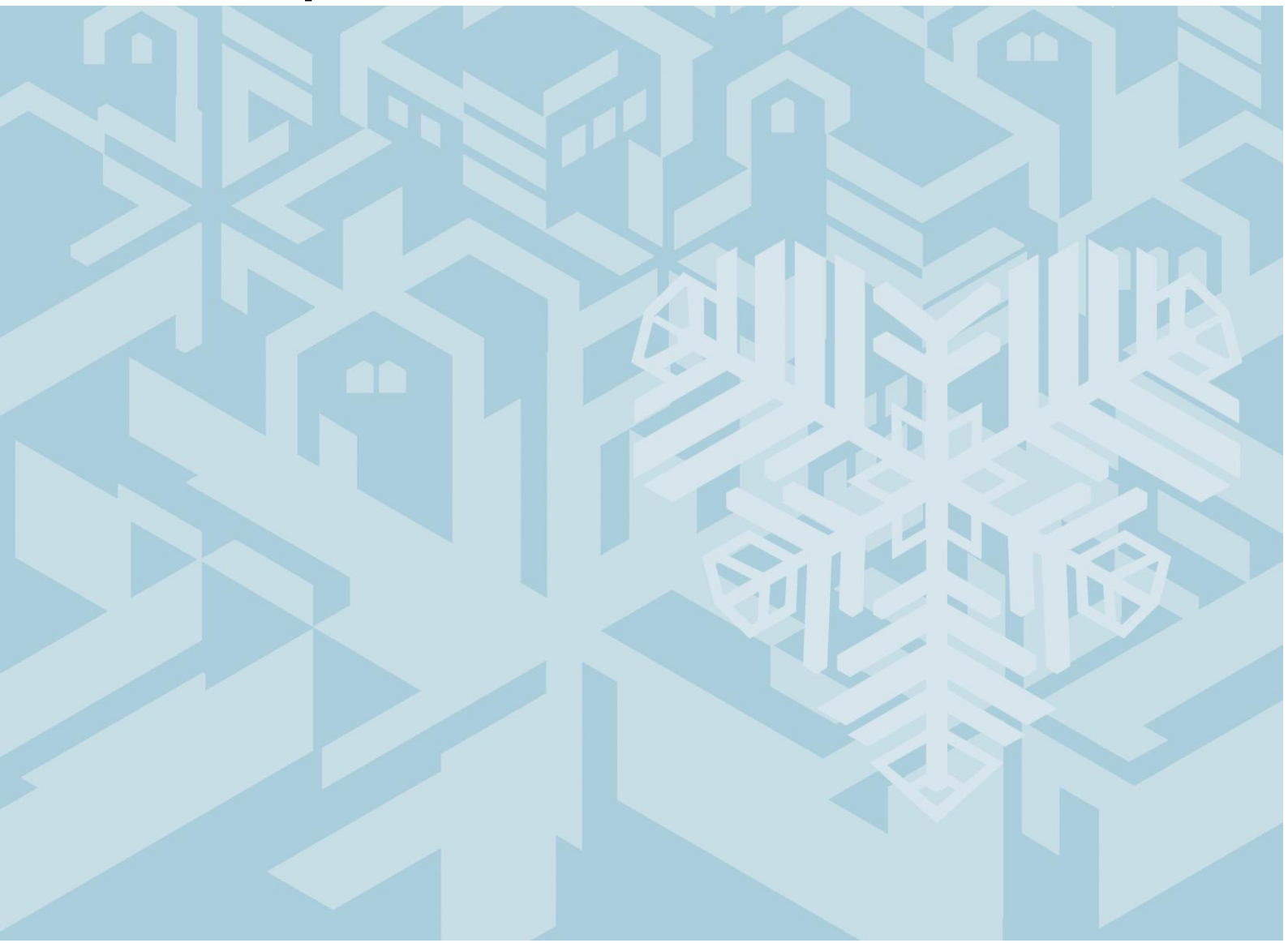

Program
Strategi
Policy
➤ Riktlinje

Riktlinjer för Uppföljning av kommunalt och privat driven verksamhet

 <small>ÖSTERSUNDS KOMMUN</small>	Dokumentnamn: Riktlinjer för uppföljning av kommunalt och privat driven verksamhet	Fastställd av:	Gäller från: 2018-10-01
	Berörd verksamhet: Alla nämnder och förvaltningar	Dokumentansvarig: Område Styrning	Gäller till: År 2022

Inledning

Fullmäktige i kommuner eller landsting får, om det inte i lag eller annan författning anges att angelägenheten ska bedrivas av en kommunal nämnd, besluta att lämna över skötseln av en kommunal angelägenhet till en juridisk person eller en enskild individ.

Om skötseln av angelägenheten innefattar myndighetsutövning, får den lämnas över endast om det finns stöd för det i lag.

Kommuninvånare ska kunna förvänta sig att de tjänster som kommunen erbjuder håller en likvärdig kvalitet oavsett om de utförs i egen regi eller av en privat utförare. När skötseln av en kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare, ska kommunen eller landstinget kontrollera och följa upp verksamheten.

Därför gäller att kommunfullmäktige inför varje mandatperiod ska anta ett program med mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. I programmet ska det också anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Syfte

Syftet med den här riktlinjen är att säkra en likvärdig kvalitet i de tjänster som kommunen tillhandahåller oavsett om de utförs i egen regi eller om de utförs av en privat utförare. Riktlinjen ska också tillgodose allmänhetens insyn i hur uppdraget utförs.

Avgränsningar/förtydliganden

Riktlinjen gäller för samtliga verksamheter oavsett driftsform som tillhandahåller tjänster till kommunens invånare. Den omfattar såväl privata som kommunala utförare.

Definitioner

Kommunen är huvudman för flertalet välfärdstjänster och har därigenom enligt lag ansvar för att tillhandahålla tjänster med god kvalitet till kommunens invånare. Kommunen är huvudman för alla sina angelägenheter oavsett vem som är utförare. Fristående förskolor och skolor är undantagna och är själva huvudmän.

Privata utförare definieras i 10 kap. 7 § kommunallagen (KL); enligt följande ”Med en privat utförare avses en juridisk person eller en enskild individ som har hand om skötseln av en kommunal angelägenhet enligt 10 kap 1 § KL. Med en privat utförare avses inte ett hel- eller delägt kommunalt bolag och inte heller en sådan stiftelse eller förening som avses i 10 kap 6 § KL.”

Privata aktörer kan bli utförare av en kommunal angelägenhet genom att

- 1) vinna en offentlig upphandling enligt Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU)
- 2) kvalificera sig för att ingå i ett valfrihetssystem enligt Lag (2008:962) om valfrihetssystem (LOV) eller
- 3) sälja enstaka tjänster till kommunen.

Kommunen är huvudman för verksamhet som bedrivs enligt 1) och 2). Däremot är kommunen inte huvudman för verksamhet enligt 3) och inte heller för privata utförare som driver förskola och skola.

Säkerställande av uppföljning av kommunalt och privat driven verksamhet

Kommunfullmäktige uppdrar i och med denna riktlinje till varje nämnd/styrelse att ansvara för att säkerställa att utförare, oavsett driftsform, inom nämndens/styrelsens ansvarsområde bedriver verksamheten enligt:

- De lagar, förordningar och föreskrifter som gäller eller kan komma att gälla för verksamheten
- De mål och riktlinjer som kommunfullmäktige och nämnd/styrelse fastställer för respektive verksamhet.

När en kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare ska kommunen kontrollera och följa upp verksamheten.

Uppföljning görs i huvudsak av två skäl:

- Kontroll av att uppdrag utförs i enlighet med uppdragsbeskrivningar, godkännande samt förfrågningsunderlag, anbud och avtal, och
- Ett led i verksamhetens kvalitetsutveckling i syfte att skapa nya och förbättrade tjänster.

Varje nämnd/styrelse ansvarar för uppföljning och kontroll inom sitt ansvarsområde och svarar också för att detta regleras i de avtal/uppdragsbeskrivningar som träffas med varje utförare. I avtalen ska det säkras att utföraren biträder kommunen vid uppföljning och utvärdering av verksamheten, lämnar nödvändiga statistikuppgifter till kommunen samt rapporterar in nödvändiga uppgifter till kommunen, i nationella register eller till andra myndigheter.

Avtalet/uppdragsbeskrivningen ska också reglera hur kommunens uppföljningar återrapporteras till utföraren och redovisas för allmänheten.

Nämndernas och förvaltningarnas årliga uppföljning och kontroll

Utöver måluppfyllelse ska varje nämnd/styrelse följa upp de avtal och kvalitetskrav som nämnden/styrelsen tecknat med privata utförare samt de uppdragsbeskrivningar med kvalitetskrav som överenskommit med verksamheter i kommunens regi. Varje förvaltning ska med kommunfullmäktiges riktlinje som grund utarbeta en rutin för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp. Rutinen ska omfatta samtliga utförare oavsett driftsform, d v s även verksamhet i kommunal regi som tillhandahåller tjänster till kommunens invånare.

Rutinen ska innehålla:

- En sammanfattande beskrivning av nämndens/styrelsens uppföljningsansvar
- Vad som ska följas upp
- Vilka former av uppföljning som tillämpas (exempelvis tillsyn, verksamhetsuppföljning, avtalsuppföljning, individuppföljning)
- Ansvarig för uppföljning
- Former för återkoppling av resultat (till nämnd/styrelse, till utförare och till allmänhet)

Uppföljningen ska genomföras på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt. Resultaten av genomförd uppföljning dokumenteras och redovisas till nämnden.

Former för uppföljning

Olika typer av uppföljning kan bli aktuellt vid olika tidpunkter och beroende på verksamhet. Inom några av kommunens områden är uppföljning och tillsyn reglerat i lag, vilket styr vilken typ av uppföljning som är möjlig.

Följande uppföljningsformer är generella och omfattar även verksamhet utförd i kommunens egen regi:

Vad	Hur	kommentar
Regelbunden och riktad tillsyn/insyn/uppföljning	Kontrollera att verksamheten arbetar utifrån avtal, lagar och regler.	<p>Tillsyn/Granskning utövas dels av kommunen, dels av tillsynsmyndigheter (t ex Inspektionen för vård och omsorg för socialtjänst).</p> <p>Uppföljning görs av kommunen utifrån uppdrag/avtal, kvalitetskrav lagar och regler.</p> <p>Kommunen har insyns rätt i fristående skolor. Kommunen har därigenom rätt att hålla sig informerad om den fristående skolans verksamhet, däremot inte att göra påpekanden eller utfärda förelägganden.</p> <p>Riktad tillsyn/insyn/uppföljning görs på förekommen anledning utifrån behov av att granska ett specifikt område, en specifik fråga eller efter ett inkomna klagomål.</p>
Oanmälda besök	Ge en översiktlig bild av förhållandena på ett stort antal verksamheter	

Individuppföljning	Kontroll av att enskild som får någon insats från kommunen får rätt stöd i överensstämmelse med individbeslut	Utövas av handläggare inom respektive verksamhet.
--------------------	---	---

Allmänhetens insyn

Varje nämnd/styrelse ska i avtal med privata utförare tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över till en privat utförare. Utföraren ska kunna lämna information när kommunen begär det. Informationen ska göra det möjligt för allmänheten att få insyn i hur uppdraget utförs. Nämnden/styrelsen ska i sin begäran precisera vilken information som efterfrågas. Utförarens skyldighet att lämna uppgifter begränsas till att omfatta sådant som kan lämnas utan omfattande merarbete och att det inte strider mot lag eller annan författning.

Den information som lämnas till kommunen ska inte anses utgöra företagshemligheter enligt lag (1990:409) om skydd för företagshemligheter.

Kommunen ska löpande redovisa resultat av lokala och nationella uppföljningar. Redovisning görs på kommunens hemsida. Informationen ska vara tillgänglig, begriplig, informativ och överskådlig för alla medborgare. I verksamheter som omfattas av valfrihetsystem ska informationen publiceras i kommunens jämförelsetjänst.

Ansvarig

Den här riktlinjen beslutas av kommunfullmäktige. Kommunledningsförvaltningen, Område styrning, är dokumentansvarig och har ansvaret för att förvalta dokumentet vilket innebär att säkerställa tillämpning, följa upp och revidera. Varje chef inom den verksamhet som berörs av riktlinjen ansvarar för att dess innehåll är känt och används bland medarbetarna.

Uppföljning

Kommunledningsförvaltningen, Område styrning ansvarar för att inför varje mandatperiod följa upp och vid behov revidera riktlinjen.